

Зауваження
до проєкту розпорядження Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до Національної стратегії із створення
безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року»

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення (далі – Національна рада) розглянула проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року» (далі – проєкт розпорядження) та висловлює такі зауваження та пропозиції до нього.

1. Проєктом Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року пропонується визначити основні стратегічні цілі і завдання відповідно до напрямів.

У Висновку 2 напряму 2. Інформаційна безбар'єрність розділу II. Стратегічний курс за напрямами безбар'єрності зазначено, що особи з порушеннями зору, слуху та з порушенням інтелектуального розвитку не завжди мають доступ до теле- та радіоконтенту, а особи з порушеннями зору та слуху – до кіно та іншої культурної продукції та до перегляду спортивних подій.

Серед причин виникнення цієї проблеми є те, що на законодавчому рівні не врегульовано порядок та умови, відповідно до яких телерадіоорганізації та медіа-платформи (незалежно від форми власності та підпорядкування) забезпечують субтитрування або переклад на жестову мову офіційних повідомлень, кіно-, відеофільмів, передач і програм. Проблемним є і низький рівень використання телерадіоорганізаціями засобів дублювання аудіовізуальної інформації для осіб з порушеннями зору та слуху. Не менш важливою проблемою залишається відсутність фахівців зі створення контенту у різних форматах, доступних для людей з різними комунікаційними можливостями.

Враховуючи зазначене, терміни «телеконтент», «радіоконтент», «телерадіоорганізації», пропонуємо замінити відповідно термінами «аудіовізуальна програма», «радіопрограма», «суб'єкти у сфері аудіовізуальних медіа», які узгоджуватимуться із термінологією, що вживається в Законі України «Про медіа».

Термін «медіа-платформа» законодавством не визначено і потребує уточнення.

2. Для досягнення стратегічної цілі «Інформація в аудіовізуальних та друкованих медіа відповідає потребам людей з різними рівнями функціональних порушень та комунікативних можливостей» зокрема, пропонується проведення моніторингу щодо доступу до інформації осіб з вадами слуху шляхом субтитрування і сурдоперекладу.

Відповідно до Додатка до розпорядження «ПОКАЗНИКИ результативності з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року», Національну раду визначено відповідальною за моніторинг таких показників напряму 2. Інформаційна безбар'єрність:

1. Відсоток програм загальнонаціональних та регіональних лінійних аудіовізуальних медіа-сервісів (телевізійного мовлення), що супроводжуються сурдоперекладом на жестову мову. Цільовий показник на 01.01.2030 – 30%.

2. Відсоток програм загальнонаціональних та регіональних лінійних аудіовізуальних медіа-сервісів (телевізійного мовлення), що супроводжуються субтитруванням. Цільовий показник на 01.01.2030 – 30%.

3. Відсоток кінематографічних творів (фільмів), які демонструються загальнонаціональними та регіональними лінійними аудіовізуальними медіа-сервісами (телевізійне мовлення), що супроводжуються жестовою мовою або субтитруванням, забезпечуються аудіодискрипцією (тифлокоментуванням). Цільовий показник на 01.01.2030 – 50%.

4. Відсоток медіапродукту, героями якого є люди з інвалідністю, діти з інвалідністю, люди старшого віку (у розрізі вікових груп населення). Цільовий показник на 01.01.2030 – 100%.

Відповідно до частини першої статті 70 Закону України «Про медіа», Національна рада є незалежним конституційним постійно діючим колегіальним державним органом, що діє на підставі Конституції України, цього Закону та інших законів України і здійснює державне регулювання, нагляд і контроль у сфері медіа.

Таким чином, Національна рада не належить до органів виконавчої влади.

Відповідно до пункту 35 частини першої статті 90 Закону України «Про медіа» Національна рада здійснює офіційний моніторинг діяльності суб'єктів у сфері медіа.

Для виконання вказаних показників, розробки відповідних законодавчих актів, досягнення стратегічної цілі пропонуємо визначити відповідальним виконавцем орган державної влади.

Виконання Національною радою зазначених показників 1 – 4 стратегічної цілі «Інформація в аудіовізуальних та друкованих медіа відповідає потребам людей з різними рівнями функціональних порушень та комунікативних можливостей» може бути реалізовано лише в частині здійснення моніторингу.

Проте, оскільки на сьогодні відсутнє правове регулювання зазначених показників, практична їх реалізація є можливою лише після розробки і прийняття нормативно-правових актів.

З огляду на зазначене, є необхідним визначити головним виконавцем зазначених вище показників 1 – 4 орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері медіа.

3. Показником 4 передбачено 100 відсотків медіапродукту, героями якого є люди з інвалідністю, діти з інвалідністю, люди старшого віку (у розрізі вікових груп населення).

Оскільки забезпечення 100 відсотків вироблення зазначеного медіапродукту може мати практичні труднощі, пропонуємо зменшити відсоток цільового показника.

Враховуючи зазначене, Національна рада погоджує проєкт розпорядження із зауваженнями.
